

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Економіки підприємств міського господарства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІКА ПРАЦІ Й СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ»

Спеціальність 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування»

Інститут, факультет, відділення *Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова, центр післядипломної освіти та
заочного навчання, заочне відділення.*

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка праці й соціально-трудові відносини» для слухачів другої вищої освіти за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент», спеціальністю 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування».

Розробники: к.е.н., доц. О.Є. Соловйова,
к.е.н., доц. О. В. Соловйов

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Економіки підприємств міського господарства

Протокол № 2 від «02» жовтня 2012 року.

Завідувач кафедри економіки підприємств міського господарства: д.е.н., проф. А.Є. Ачкасов

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за спеціальністю 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування».

Протокол № 2 від «03» вересня 2012 року.

Голова: О. В. Васильєв

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2.0	Галузь знань 0306 – Менеджмент і адміністрування Напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент»	За вибором слухача	
Модулів –1	Спеціальність (професійне спрямування): 7.03060101- Менеджмент організацій і адміністрування	Рік підготовки:	
Змістових модулів –2		–	1
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 72		–	2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Лекції	
		–	6
		Практичні, семінарські	
		–	4
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
–	62		
Індивідуальні завдання: Розрахунково-графічне завдання – 15 год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання – 16% до 66%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка праці й соціально-трудова відносини» є формування у слухачів системи теоретичних і практичних знань про категорії, поняття, механізми забезпечення ефективної зайнятості населення та прогресивного розвитку соціально-трудова відносин в Україні на всіх рівнях.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є висвітлення теоретико-методологічних і соціально-економічних аспектів сучасних проблем економіки праці й соціально-трудова відносин; формування у слухачів практичних навичок і вмій щодо управління працею та регулювання відносин у соціально-трудова сфері.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

- нормативно - правову базу для забезпечення процесів у соціально-трудовій сфері;
- стандарти, методи і процедури наукового аналізу соціально-трудових процесів на всіх рівнях управління трудовими ресурсами;
- методи й способи проектування норм праці, систем оплати праці в конкретних умовах виробництва, складу виробничих бригад з урахуванням форм організації праці та вимог до стандартів безпеки праці на виробництві;
- методи оцінки конкурентоспроможності підприємства на ринку праці;
- види й форми зайнятості населення та державну політику в галузі зайнятості населення;
- міжнародні стандарти щодо організації праці.

вміти :

- проводити класифікацію елементів робочого часу і часу використання машин з метою нормування праці;
- обчислювати заробітну плату робітників за різноманітними формами та системами оплати праці;
- застосовувати та вдосконалювати форми і системи оплати праці на підприємстві;
- розробляти технічно обґрунтовані норми праці та часу використання машин;
- вимірювати продуктивність праці на робочому місці, структурних підрозділах та на підприємстві в цілому;
- розподіляти загальнобригадну заробітну плату серед її членів;
- розробляти колективні договори на підприємстві;
- проводити оцінку рівня безробіття та обґрунтовувати заходи до її зниження;
- проводити порівняльний аналіз стану соціально - трудових відносин на підприємстві в порівнянні з вимогами діючого Кодексу про працю в Україні та міжнародних стандартів щодо організації праці.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Економіка праці

Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни.

Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства.

Тема 3. Організація і нормування праці.

Тема 4. Продуктивність і ефективність праці.

Тема 5. Політика доходів і оплата праці.

Тема 6. Планування праці.

Тема 7. Аналіз, звітність, аудит у сфері праці.

Змістовий модуль 2. Соціально-трудові відносини

Тема 8. Соціально-трудові відносини як система.

Тема 9. Соціальне партнерство.

Тема 10. Ринок праці та його регулювання.

Тема 11. Соціально-трудові відносини зайнятості.

Тема 12. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання й удосконалення соціально-трудових відносин.

Тема 13. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль Економіка праці й соціально-трудові відносини												
Змістовий модуль 1. Економіка праці												
Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни							3.5	0.5	–	–		3
Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства							3.5	0.5	–	–		3
Тема 3. Організація і нормування праці							5	1	1	–		3
Тема 4. Продуктивність і ефективність праці							4	1	1	–		2
Тема 5. Політика доходів і оплата праці							6	1	2	–		3
Тема 6. Планування праці							5	–	–	–		5
Тема 7. Аналіз, звітність, аудит у сфері праці							5	–	–	–		5
Разом за змістовим модулем 1							32	4	4	–		24
Змістовий модуль 2. Соціально-трудові відносини												
Тема 8. Соціально-трудові відносини як система.							3.5	0.5	–			3
Тема 9. Соціальне партнерство.							6	–	–			6

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 10. Ринок праці та його регулювання.							3.5	0.5	–			3
Тема 11. Соціально-трудові відносини зайнятості.							3.5	0.5	–			3
Тема 12. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання й удосконалення соціально-трудових відносин.							5	–	–			5
Тема 13. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин.							3.5	0.5	–			3
Разом за змістовим модулем 2							25	2	–			23
Усього годин							57	6	4			47
ІНДЗ (Розрахунково-графічне завдання)							15	–	–	–	–	15
Усього годин							72	6	4			62

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація і нормування праці	1
2	Продуктивність і ефективність праці	1
3	Політика доходів і оплата праці	2
	Разом	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Об'єкт, предмет і завдання дисципліни	3
2	Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	3
3	Організація і нормування праці	3
4	Продуктивність і ефективність праці	2
5	Політика доходів і оплата праці	3
6	Планування праці	5

Продовження табл.

1	2	3
7	Аналіз, звітність, аудит у сфері праці	5
8	Соціально-трудова відносина як система	3
9	Соціальне партнерство	6
10	Ринок праці та його регулювання	3
11	Соціально-трудова відносина зайнятості	3
12	Моніторинг соціально-трудова сфери як інструмент регулювання й удосконалення соціально-трудова відносин	5
13	Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудова відносин.	3
14	Робота над розрахунково-графічним завданням	15
	Разом	62

7. Індивідуальні завдання

№ з/п	Вид індивідуального завдання	Семестр	Найменування завдання	Обсяг завдання	Кількість годин
1	Розрахунково-графічне завдання	2 (заочна форма, друга вища освіта)	Систематизація, закріплення та поглиблення знань отриманих під час вивчення курсу	Текст розрахунково – графічного завдання на 18-20 стор.	15

8. Методи навчання

Теоретичні, розрахункові і практичні положення дисципліни вивчаються слухачами другої вищої освіти в процесі роботи над лекційним курсом, при виконанні розрахунково–графічного завдання, самостійній роботі з навчальною і науково - методичною літературою.

Вивчення дисципліни «Економіка праці й соціально-трудова відносина» базується на знанні циклу загальноосвітніх і загальнонаукових дисциплін, циклу професійних дисциплін, а також на знаннях і уміннях, отриманих слухачами другої вищої освіти в процесі проходження навчальних і виробничих практик.

Окремі теми дисципліни вивчаються з різним ступенем поглиблення та деталізації, що передбачено цією робочою програмою. Поточний модульний контроль слухачів другої вищої освіти проводиться методом вибіркового опитування на практичних заняттях і виконання слухачами письмового розрахунково-графічного завдання.

Остаточна оцінка знань слухачів другої вищої освіти з дисципліни проводиться за національною шкалою оцінювання знань.

9. Методи контролю

Методи контролю знань студентів:

1. Проміжні методи контролю по темах (усне опитування, тестові завдання) з зазначенням кількості балів, які можна отримати за кожен модуль та за модуль в цілому, передбачають 100-бальну систему оцінювання.

2. Розрахунково-графічне завдання оцінюється окремо також по 100-бальній системі.

3. Залік проводиться письмово.

10. Розподіл балів, які отримують слухачі

Залік

Поточне тестування та самостійна робота												Сума	
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2						100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		T13
Поточне тестування і поточне опитування на практичних заняттях													

T1, T2 ... T13 – теми змістових модулів.

Розрахунково-графічне завдання

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 40	до 20	до 40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Соловйова, О.Є. Методичні вказівки для проведення практичних занять і самостійної роботи з курсу «Економіка праці і соціально-трудові відносини» (для слухачів другої вищої освіти спеціальностей 7.03050401 «Економіка підприємства» та 7.03050901 «Облік і аудит» заочної форми навчання) [Текст] / О.Є.Соловйова, О.В. Соловйов; Харк. нац. акад. міськ. гос-ва.– Х.:ХНАМГ, 2012.–36 с.

2. Соловйова,О.Є. Методичні вказівки з курсу «Економіка праці і соціально-трудові відносини» для виконання розрахунково-графічного завдання (для слухачів другої вищої освіти спеціальностей 7.03050901 – «Облік і аудит» та 7.03050401 – «Економіка підприємства»(за видами економічної діяльності)) [Текст] / О.Є.Соловйова, О.В.Соловйов; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва.– Х.: ХНАМГ, 2012. – 15 с.

3. Соловйов, О.В. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини» (для студентів 3 курсу денної і 4 курсу заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», галузь знань 0305 – «Економіка і підприємництво», напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» і 6.030509 –«Облік і аудит») [Текст] / О.В. Соловйов, О.Є. Соловйова; Харк.нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010.–156 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України [Текст] : офіц.текст: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р.: станом на 1 січня 2006 р.] – К.: Мін-во Юстиції України, 2006.-124 с.-ISBN966-7630-14-5.

2. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02 .03. 2000 № 1533-III (зі змінами і доповненнями), текст редакції від 13.06.2012[Електрон.ресурс]. –Режим доступа:<http://zakon1.rada.gov.ua/lews/show/1533-14/page>

3. Кодекс законів про працю України від10.12.1971 №322-VIII, текст редакції від 13.06.2012[Електрон.ресурс]. –Режим доступа:<http://zakon1.rada.gov. ua/lews/show/322-08>

4. Про зайнятість населення: Закон України від 01. 03. 1991 № 803-XII (зі змінами і доповненнями) текст редакції від 07.05.2008[Електрон.ресурс]. – Режим доступа:<http://zakon.nau.ua/doc/?usd=1085.15.28.nobreak=1>

5. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01. 07. 1993 № 3356-XII (зі змінами і доповненнями) текст редакції від 13.06.2012 [Електрон.ресурс]. –Режим доступа:<http://zakon2.rada.gov.ua/lews/ show/3356-12>

6. Про оплату праці :закон України від 24.03.1995 №108/95-ВР (зі змінами і доповненнями) , текст редакції від 13.06.2012 [Електрон.ресурс]. –Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua/go/108/98-вр>

7. Буряк, П.Ю. Економіка праці та соціально-трудоі відносини [Текст]: навч. посібник / П.Ю. Буряк, М.І. Григор'єва, В.А. Карпінський; К.: Центр навчальної літератури, 2004.– 440 с.

8. Грішнова, О.А. Економіка праці та соціально-трудоі відносини [Текст]: підручник /О.А. Грішнова; К.: Знання, 2006. –559 с.

9. Єсінова, Н.І. Економіка праці та соціально-трудоі відносини [Текст]: навч. посібник / Н.І. Єсінова; К.: Кондор, 2004.– 432 с.

10. Прасол, В.М. Економіка праці та соціально трудоі відносини [Текст]: навч. посібник / В.М. Прасол; Х.: ХНАМГ, 2007. – 264 с.

Допоміжна

1. Конвенції та рекомендації, ухвалені Міжнародною організацією праці / Міжнародне бюро праці. [Текст] – Женева, Т.1,2, 1999.– 560 с.Закон України “Про оцінку майна, майнових прав і професійної оцінної діяльності в Україні” від 12.07.01.

2. Справочник квалификационных характеристик профессий работников. 12– е изд., перераб. и доп. [Текст] –Х.: Фактор,2002.–364 с.

3. Грішнова, О.А. Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки [Текст] /О.А. Грішнова; – К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. – 254 с

4. Економіка праці та соціально трудоі відносини. Збірник завдань і вправ [Текст]: навч. посібник /Д.Н. Дарченко, В.С.Рижиков, О.Л. Єськов, О.М. Мікрюков; - К.: Центр учбової літератури, 2007.- 252

5. Жуков, В. Соціальне партнерство в Україні [Текст]: навч.посібник. /В.Жуков, В.Скурагівський; – К.: УАДУ, 2001. – 200 с.

6. Завіновська, Г.Т. Економіка праці. [Текст] / Г.Т. Завіновська; - К.: КНЕУ, 2003. – 300 с.

7. Карпіщенко, О.І. Економіка праці та соціально трудоі відносини[Текст]: навч. посібник / О.І.Карпіщенко; Суми: ВТД “Університетська книга”, 2006. – 264 с.

8. Лібанова, Е.М. Ринок праці[Текст]: навч. посібник / Е.М. Лібанова;– К.: ЦНЛ, 2003. – 224 с.

9. Остапенко, Ю.М. Экономика труда [Текст]: учеб. пособие / Ю.М.Остапенко;– М.: Инфра-М, 2003.-268 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни

«Економіка праці й соціально-трудова відносини»

(для студентів слухачів другої вищої освіти спеціальності
7.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування»)

Розробники: **СОЛОВЙОВА** Ольга Євгенівна,
СОЛОВЙОВ Олександр Васильович

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2013, поз. 484 б

Підп. до друку 26.06.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,4

Зам. № 9476

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.